

Kapitel 5: 1925

Flere optagelser i januar for Polyphon; Eiberg danner nyt orkester til sommersæson på Hornbæk Badehotel; Adlon bliver dømt for ulovligt "nattesæde" og må lukke; Eiberg ændrer atter besætning til efterårssæsonen på Hotel d'Angleterre og Restaurant Trocadero; SAM WOODINGs banebrydende besøg.

LBR: Ved årets begyndelse var Eibergs orkester fortsat beskæftiget om eftermiddagen, samt muligvis først på aftenen, i "Palace Hotellets Marmorhave" og om natten i "Adlon" - det sidste sted ifølge kontrakt indtil den 30. april 1925. Den samme kontraktudløbsdato har formentlig gjort sig gældende for engagementet i "Palace Hotel".

Dans i "Palace Hotellets Marmorhave"

LBR: Den 12. januar 1925 indspillede Vald. Eibergs Jazz-Band nedenstående 6 sider for Polyphon i "Odd Fellow-Palæet", Bredgade 28, København K. Alle plader med Eibergs orkester er uhyre sjældne, et par stykker er kun kendt i ét eneste eksemplar. Den første Polyphon plade fra september 1924 er den mest almindelige, kendt i 7 eksemplarer.

Axel Bendix synes nu kun at spille saxofon. Dette bekræftes faktisk i et interview fra september 1938, hvor Bendix til 'Film&Musik' udtaler: "Efter Adlon kom jeg med saxofonen i Scalas Orkester og var dér, til det gik i stykker." Men senere koncertmesterengagementer krævede på ny violinen i brug.

Polyphon forsøgte åbenbart på et tidspunkt at gøre en anelse mere ud af markedsføringen - må man antage ud fra det opstillede skilt. Orkesternavnet "Eibergs POLYPHON Jazz Band" er ikke anvendt i andre sammenhænge end på det her viste foto.

Fra venstre (fødeår i parentes) iht. den hidtidigt formodede besætning for ovennævnte Polyphon plader:

Valdemar Eiberg (1892), Hjalmar Hedstrøm (1878), Willy Seehusen (1902), Frantz Petersen (1895), John Lange (1898),

Ingvar Jepsen (1874), Kai Nielsen (Ewans) (1906), Vilhelm Gaaser (1899), Anker Skjoldborg (1903) og Axel Bendix Andersen (c. 1900).

Iflg. Wiedemann var denne besætning i "Adlon" (aften/nat) og i "Palace Hotellets Marmorhave" (eftermiddag/tidlig aften) i vintersæsonen 1924-25.

LBR: Ovenstående orkesterbillede findes i *Danse-Journalen* (II:5, 1. maj 1925, s. 97) - hvilket vil sige, at selve foto-optagelsen formentlig ikke er foregået senere end marts 1925 - og er rapporteret som værende taget på scenen i Weinolds Selskabslokaler, Nørrevold 23.

Kai Ewans forsøgte at identificere orkestermedlemmerne i 1980, og mente, at nr. 2 fra venstre var pianisten Einer Ræbild (der dog ikke på noget tidspunkt har været forbundet med Eibergs grupper), nr. 4 fra venstre banjoisten Hjalmar Bramsholm, nr. 5 fra venstre basunisten Werner Jørgensen, nr. 2 fra højre janitshar Johannes Jansen, og nr. 1 fra højre violinisten Gotfred Søgaard. De resterende musikere huskede Ewans ikke. På billedet ses følgende instrumenter: 2 trompeter, 1 trækbasun, 6 saxofoner, banjo, tuba og trommer. Klaveret er givet ikke vist af rent praktiske hensyn, men interessant nok ses ingen violin.

Den sandsynlige besætning er, fra venstre: Valdemar Eiberg, Otto Berggreen (?), Willy Seehusen, Hjalmar Bramsholm (afgjort lighed), Werner Jørgensen (afgjort lighed), Ingvar Jepsen, Kai Nielsen (Ewans), Vilhelm Gaaser, Johannes Jansen eller Anker Skjoldborg (ligner mest Skjoldborg) og Axel Bendix Andersen (lighed slående - det er ikke Søgaard; Søgaard var ikke en høj mand, og i hvert fald ikke højere end f.eks. Ewans).

Erik Wiedemann har i foråret 1925 dette orkester engageret i "Adlon" om natten, i "Hotel d'Angleterres Palmehave" om eftermiddagen og "Maxim" om aftenen. Men orkestret kan vel næppe have været såvel i "Palace Hotellets Marmorhave" som "Hotel d'Angleterres Palmehave" om eftermiddagen - dengang vekslede orkestrene sædvanligvis ikke fra dag til dag, men havde faktisk faste halvårslige skiftedatoer, oftest 1. maj og 1. september.

Det mest sandsynlige er, at orkestret har været i "Palace Hotellets Marmorhave" om eftermiddagen/tidlig aften og "Adlon" sen aften/nat. "Maxim" engagementet har været i efteråret 1924 (se foregående kapitel), og på "Hotel d'Angleterre" tiltræder man først ved efterårssæsonens begyndelse i 1925.

Men spørgsmålet er også, om dette orkester i det hele taget har eksisteret som et reelt arbejdende band - for Gaaser var f.eks. fast med Henrik Clausens Diamond Jazz Band og Ewans selv kom med Jens Warny som ene/solo-saxofonist i begyndelsen af 1925. Det er besynderligt, at den faste stamme fra "Adlon" ikke indgår i Polyphon-bandet - John Lange og Frantz Petersen mangler. Ligesom flere af de viste musikere først indtræder i Eibergs band på et senere tidspunkt.

Måske er der tale om et påtænkt reklamefoto (det er endnu ikke opsporet i en de facto reklamesammenhæng), hvor man har opstillet en besætning af musikere, der havde mulighed for at møde frem på det tidspunkt, hvor billedet skulle tages, og som instrumentalt set svarede til personellet på pladerne, men som ikke nødvendigvis var medlem af det ene eller andet Eiberg band?

Jeg var den første, der havde "I Love You" og "Whispering" (*12) blandt alle de andre ting. Jens Warny kom stormende ind hos mig og sagde: "Du almægtige gud, hvad er det for noget, de kommer herind hos "Nimb" og beder om - kan du ikke låne mig den, de er helt tossede med og synger? Og der er mange flere!" "Ja, men det kan du da godt få - må jeg så få nogle af dine tangoer?" Han havde nogle pragtfulde tangoer fra Argentina - dér havde han forbindelser. Så byttede vi - vi har altid haft et strålende samarbejde, Jens og jeg. Elskelig og dygtig mand.

Til sidst var vi en 8-10 mand. Når de lukkede inde hos "Wivel", kom Ejnar og Marius Hansen - de var brødre og kapelmestre dér - hen til os, og så gik det løs til kl. 05.00, 05.30 eller 06.30 om morgenen - hvor vi spillede "Stars and Stripes". Vi væltede hele bøtten, nej, hvor var det sjovt.

LBR: Hvorvidt Eiberg mener, at man var 8-10 mand i det faste orkester, eller 8-10 mand i alt, når de tilstødende musikere havde indfundet sig andetsteds fra, er ikke til at afgøre.

Marius Hansens orkester hos "Wivel" - klarinettisten Knud Jensen (var saxofonist allerede fra 1919) ses som nummer 2 fra højre (med klarinet), medens "Tykke Ejnar" Jensen (der sammen med 3 andre orkestermedlemmer tillige spillede banjo) ses stående til venstre for Marius Hansen

LBR: Kai Ewans, der har fortalt en del om den tidlige jazzæra, siger også: "Dog havde vi allerede i sommeren 1924 startet det første grammofonorkester, Polyphon Jazz Orkester, der var otte mand stort, og det var det gamle Dixie Jazzband plus trompet, basun og tenorsax. Men desværre fik det ikke nogen lang levetid. Tiden var endnu ikke moden til så stort et jazzband."

Ewans må her næsten tænke på Eibergs udvidede grammofonorkester - da der ikke kendes til andre lignende bands. Hvis dette band eksisterede som fast engageret orkester, har det altså iflg. Ewans ikke været i lang tid - og det har da heller ikke været muligt at bekræfte eksistensen. Yderligere omtaler Ewans ikke på noget tidspunkt, at han har spillet med Eiberg i "Adlon" - hvor nogle skribenter altså senere udlægger historien som om, at Eibergs "Adlon"-band blev udvidet til at have samme besætning som på de første grammofonplader. Eiberg selv fortæller, som før nævnt, at man en periode havde trompet (formentlig Vilhelm Gaaser) og basun (Werner Jørgensen) med.

LBR: Med udgangen af april 1925 opløser Eiberg sit orkester i "Adlon" - eller måske rettere - overdrager ledelsen til Anker Skjoldborg, der fortsætter i sommerperioden med bl.a. Frantz Petersen, piano, Berthel Skjoldborg, banjo og Oscar Vivild, sax - og formentlig også med Axel Bendix Andersen, idet ABA selv erindrer at have spillet sammen med Vivild i "Adlon". Axel Bendix nævner, at han var et par sæsoner med Eiberg i "Adlon", og her kan det udmærket tænkes, at Bendix kun har givet udtryk for vintersæsoner. Kai Ewans mener imidlertid, at violinisten var Arnold Dangkel. Ewans husker også, at dette orkester i sommersæsonen tillige spillede i "Restaurant Constantia" i Charlottenlund, hvilket så må have været om eftermiddagen.

Den 1. maj begynder Eiberg det første af 9-10 sommerengagementer i træk på Hornbæk Badehotel, hvor sæsonen formentlig slutter den 31. august. Medlemmerne af Eibergs orkester er nu, iflg. Kai Ewans: Walther Nyboe, trompet. Peter Rasmussen, trækbasun (en sensation, da andre basunister spillede ventiltbasun). Eiberg, sax. Otto Berggreen, piano. Jonas Hansen, banjo - "hvor der kun manglede tromme, og de gjorde også megen lykke på "Hornbæk Badehotel", hvor de var i engagement sommeren 1925." - som det fremgår af efterfølgende fotos, husker Ewans ikke ganske korrekt.

Ovenstående to billeder er fra "Hornbæk Badehotel" sommeren 1925.

Besætningen er: Peter Rasmussen, trombone (PRs debut som professionel). Valdemar Eiberg, sop-/alt-/ C-melody-/bar-saxer. Jens Hemmel, C-melody/ten-saxer. Kai Roland Juul Nielsen, violin. Otto Berggreen, piano. Hjalmar Bramsholm, banjo. Johannes Jansen, trommer. Iflg. Ewans var også Walther Nyboe, trompet, med - han indtrådte imidlertid først ved efterårsengagementernes begyndelse hos "Hotel d'Angleterre"/"Restaurant Tocadero".

Jeg havde 9-10 sæsoner i rap på "Hornbæk Badehotel", 5 hos Chr. Larsen og 4 hos Thomsen - vi begyndte, ja, vel sommeren 1925.

Vi lærte fra plader med, ja, lad mig se, hmmm - Isham Jones (*der begyndte i 1922 og var Chicago-baseret*), Red Nichols, Benny Goodman, Adrian Rollini, og ja, ja, Bix Beiderbecke med Wolverines (Lassen, som jeg senere havde i "Prater", var helt vild med Bix). Også King Oliver, ja, ham havde jeg plader med ... ja, King Oliver ... på Brunswick! (Eiberg nævner en del yderligere forbilleder fra 30'erne - men da var grammofonplader jo blevet ganske almindelige i handelen).

LBR: Allerede medens Eiberg er på "Hornbæk Badehotel", bliver "Adlon" lukket - omkring september 1925. Politiet var stærkt imod de mange natklubber, og fik nu også ram på de mere eksklusive etablissementer - især fordi det kunne bevises, at man indlod en lang række gæster, som ikke havde det krævede medlemskab af klubben.

Erik Wiedemann: "... i august 1925 rejstes sag mod klubben for at have lukket ikke-medlemmer ind, og blandt hovedvidnerne var, pudsigt nok, en restauratør, dir. Adler Petersen fra "Palais de Danse". Under sagen oplystes, at man nu havde 13.500 medlemmer, deraf 2.160 i Amerika, Kina og Australien(!), 1.278 i provinsen og 365 uden fast bopæl(!). Med et årligt kontingent på (formentlig) 2 kr. og entré på 3 kr. havde man haft en kontingentindtægt på 39.000 kr. og entré-ditto på 222.000 kr. Byrettens dom blev den 2. november 1925 stadfæstet af Landsretten, som udtalte: Restauratør Muchardt fik altså en bøde på 500 kr., og direktør Ernst Kølle 100 kr. Sammen skal de betale sagens omkostninger med 250 kr., og dette betyder, at de ingen skellig grund har haft til at appellere. I Byrettens dom var det udtalt, at det ikke fandtes betænkeligt at gå ud fra, at klubbens eneste formål var at omgå beværterlovens regler om lukketid, og at dens sammenkomster var offentlige. Restauratør Muchardt er derfor dømt for nattesæde udøvet erhvervsmæssigt, derfor den høje bøde, og hr. Kølle har fået sin bøde for at have holdt offentlig dans.

Dommen og den samtidige lukning, forhindrede dog ikke, at "Adlon" genopstod i april 1926, nu utvivlsomt med en bedre medlemskontrol og i øvrigt på ny med Eibergs orkester."

Om de på dette tidspunkt mere generelle forhold og problemer for jazzpublikummet, jazzmusikere og restauratører kan læses nærmere i Erik Wiedemanns "Jazz i Danmark", bd. 1, kapitel 2, side 66-76.

LBR: John Lange har på ny kontrakt med "Adlon Klub" fra 1. oktober til 31. december 1925 - men i denne periode er "Adlon" altså lukket. Kontrakten (og andre kontrakter) stipulerer da også med belejlig stor forudseenhed, at såfremt etablisementet lukkes af offentlige myndigheder, bortfalder gyldigheden med øjeblikkelig virkning. Bestyrelsen har på forhånd været klar over, at man var ude på tynd is!

Einer Møllerup: "... det lykkedes virkelig at få kvalt disse natklubber, der kun søgtes af det dårligste publikum. Ikke engang Adlon gik ram forbi. Den måtte ændre sine love, og den var endda lukket en kort tid. Med ændrede love åbnede den igen, og jeg lukkede øjnene derfor, fordi jeg mente, at en storby måtte have et "åndehul". Jeg vil ikke skjule, at jeg vist som ingenting kunne have fået Adlon dømt til at lukke - lovene var absolut ikke afgørende."

Efter sommersæsonen på "Hornbæk Badehotel" får Eiberg engagement hos "Hotel d'Angleterre" (fra 1. eller 15. september 1925). Nogle af musikerne udskiftes, og besætningen er nu: Walther Nyboe, trompet. Peter Rasmussen, trombone. Eiberg, saxer. Jens Hemmel, saxer. Otto Berggreen, piano. "Lille" Jonas Hansen, banjo, og Eugen Steffensen, trommer.

Ovenstående foto er af ukendt årsag taget på scenen i "Olympia" (Axelborg) - hvor orkestret så vidt vides ikke har haft engagement. Orkestret fortsætter året ud og frem til foråret 1926 i "Hotel d'Angleterres Palmehave" - adskillige interviews med ældre mennesker, der har fortalt om deres ungdom, godtgør, at der har været tale om eftermiddagsmatinéeer, hvor den økonomisk bedrestillede del af borgerskabet har haft lejlighed til at omgås en række af kongefamiliens medlemmer, især de unge prinser, samt beslægtede grever og baroner. "Palmehaven" fik sit navn, fordi den i sin tid blev udsmykket med ægte palmer importerede fra Egypten samt marmorskulpturer efter den kontinentale mode. Palmerne var ekstremt dyre, og understregede dermed "Palmehaven's" eksklusive status.

LBR: Med "Adlon"-dommen stod Eiberg således fritstillet, og en avisannonce fra september 1925 godtgør, at orkestret (antagelig med samme besætning som hos "d'Angleterre") i stedet må være begyndt den 1. eller 15. september i restaurant "Trocadero", Jernbanegade 6. Da klokkeslæt ikke fremgår, er der givet tale om et aftenengagement. Annoncens ordlyd bekræfter tillige, at "Adlon" ikke længere er inde i billedet (hvor Wiedemann fejlagtigt har bandet engageret i vinteren 1925-26).

„Trocadero“

Jernbanegade 6
De muntre og mondøne Københavneres Samlingsted.

Kapelmester Eiberg (tidl. Adlon).

Alle Priser nedsatte.

LBR: Ifølge EW spiller Valdemar Eiberg i "Café Den røde Kat", Vesterbrogade 4, i løbet af 1925 - men det har ikke været muligt at verificere hvornår. Der kan være tale om forveksling med det senere engagement i 1928.

Cirkus-Bygningen i Jernbanegade

Tirsdag den 15. ds. Kl. 8¹/₄: Première
(Kun en Uges Gæstespil i København)

Den store amerikanske Sensation

Chocolate Kiddies

(„Chokolade Dukkerne“)

45 farvede Kunstnere fra de store Neger-Teatre i New-York.

Brogede Billeder med Musik, Sang og Dans

Sam Wooding

med Verdens bedste Jazz-Band

Billetspriser: Loge, Orkesterplads A og Parket Kr. 9.00, Terrasse og Orkesterplads B Kr. 7.00, 1. Plads A 1.—8. Rk. og Tribune Kr. 5.00, 1. Plads A 9.—18. Rk. Kr. 4.00, 1. Plads B Kr. 2.50, 2. Plads Kr. 1.50 + Skat (20 %) og Garderobe. Forhøjet Pris ekstra Kr. 2.00, Kr. 1.00 og Kr. 0.50 + Skat (20 %). **Billetter til Premieren** kan lørdagbestilles i Dag, Søndag, dog **kun pr. Telefon Central 3004** fra Kl. 10 til 3 (forhøjet Pris). Udlævering af bestilte Billetter og Billetsalg foregår fra Cirkus' Billetkontor Mandag fra Kl. 10.

Sam Woodings 11 mands band "Chocolate Kiddies" (violinisten Boucher var ikke med i Danmark) + 32 sangere/dansere m.fl., heriblandt Adelaide Hall (nogle medrejsende koner og børn optrådte desuden også i showet) i København 15-21. september 1925

Sam Wooding var det første amerikanske band - de var mine venner. Jeg spillede i "Centralcaféen", Frederiksberggade, fra kl. 1600-1800, og i "Adlon" om natten fra kl. 2200 - og så sad alle de sorte dér! Så kom jeg med til en prøve, fik højtideligt lov. Sam Wooding var inde i "Adlon", men prøverne foregik, ligesom koncerterne, i "Cirkusbygningen". De spillede koncerter, en 15-20 numre i alt. Det var nyt, helt nyt, og ørerne stod stive på os.

De sorte spillede også anderledes på instrumenterne end vi hvide gjorde - klaplukning, du altforbarmende, hvad jeg lærte af dem, og snydegreb, gaffelgreb. Alt hvad jeg kunne æde med ører og øjne, jeg sugede til mig, og så hjem og afprøve det, man havde set og hørt. Lidt efter lidt kom det.

LBR: Her er Eibergs erindring om de steder, hvor han havde engagementer, ikke helt korrekte - det må have været "Trocadero", som Wooding-folkene har besøgt - og ikke "Adlon".

Sam Wooding på scenen i Stockholm, 28. august 1925. Fra venstre: Willie Lewis, Gene Sedric og Garvin Bushell, saxer. James Boucher, violin (farvet englænder - tiltrådte i Berlin), bag SW. Sam Wooding, piano. John Warren, sousafon. John Mitchell, banjo. George Howe, trommer. Bobby Martin, Tommy Ladnier og Maceo Edwards, trompeter (TL kornet). Herb Fleming, basun.

Miss Adelaide Hall

Frede Skaarup: *En af mine grunde til at give mig i lag med denne umådelige kostbare sag, er den, at jeg gerne vil vise københavnernes et jazz-band - jeg ved, at når københavnernes har hørt Sam Woodings Band, vil de alle som én indrømme, at vi overhovedet aldrig før har hørt et rigtigt jazz-band herhjemme.*

Peter Rasmussen: *Jeg husker Wooding allerede fra 1925, hvor Herb Fleming var basunist – jeg fik nogle tips af ham i løbet af den uge, de optrådte i Cirkusbygningen. Det har været lige et par år efter (sic), at jeg var begyndt at spille med Valdemar Eiberg.*

Alt, hvad der kunne krybe og gå, var inde for at høre på – for man havde jo aldrig oplevet noget lignende. Det var dog ikke et orkester som orkester betragtet. Der var det mærkværdige, at næsten ingen af medlemmerne kunne læse noder. Sam Wooding var en meget dygtig iscenesætter – han sad og lærte dem stemmerne, én for én. Så øvede de sig på det, og så sagde han måske, "Nej, der er en fejl dér, du skal spille sådan og sådan," – på den måde lærte de deres arrangementer.

Hovedforestillingen var faktisk en minstrel forestilling 'Chocolate Kiddies'. Jeg var jo bidt af Herb Fleming, og havde ikke megen interesse i for eksempel Tommy Ladnier og Gene Sedric, men disse var nu også kendte navne.

Kai Ewans (ex Jazzrevy august 1935): *Det var den største musikalske oplevelse, vi havde haft, og musikerne strømmede som besatte til cirkus. Noget lignende var aldrig hørt før herhjemme, og alle, der bare interesserede sig en lille smule for jazz, var begejstrede*

Jeg tør nok antyde, at vi jazzmusikere hele dagen hængte over disse 'Chocolate Kiddies'; vi blev fine venner med dem og lærte en masse.

Adelaide Hall kom igen til Danmark i 1937, hvor hun optrådte med Kai Ewans' orkester.

EFTERAARETS SENSATION

TIREDAG den 15. September vil Københavnerne opleve en Verdenssensation: „The Chocolate-Kiddies“ kommer!

Ved De, hvad dette betyder? Intet mindre, end at Neger-Theatret fra New Yorks Broadway, hvis Kamprevy mod de 2000 Opiereiser blev den Succes, der, selv efter amerikanske Forhold, kan maales ved at fuge Fantasia til Hjelpe, kommer til København — til vor elskede By, hvor Dagene gaar deres stille Gang og ligner hinanden som to Stykker Refemed. Som en Hær af Vilde, med buldrende Trommer og lydløse Saxofoner i Spidsen, nærmer denne Karavane af chokoladelarvet Djevlelskab sig nu vor Hovedstad, der uden Betjening og med aabne Arme vil modtage dette Orgie af synkoperede Helvedesrytmer, dette flammende Baal af Vildskab, der har faaet en Verden til at glømske, at der var Forskel paa Nat og Dag. — Fra paa Tirsdag vil København forvandles til en kogende og dampende Negertraal, og Chokoladelarven vil blive Ugens altoverskyggende Holmod.

„The Chocolate-Kiddies“ kan kun blive her i 7 Dage, og lad os være glade for det.

„THE CHOCOLATE KIDDIES“

kun var 47 Neger, der, udtalt af hvilken Grund, satte Byen paa den anden Ende. — Vi andre ved, at denne eventyrlige revytruppe blev Efteraarets store Oplevelse — den syngende og dirrende Rytmie, der fik os til at lusse paa, at Livet trods alt var værd at leve.

C. Sch.

thi i disse 7 Dage, som udgør akkurat en Uge, vil Negerrevytruppen gribe os alle og faa os til at storme Cirkusbygningen, der, hvis Murene holder, skal afgive Rammen om, dette gigantiske Medes uellelses sort og hvidt.

Siden „The Chocolate-Kiddies“ forlod deres Lale, Borg paa Broadway er disse 47 Djevlelskabt som en Stormvind hen over den gamle Verdens og naar vi nu, takket være en enkelt Mands Initiativ, bliver stillet Ansigt til Ansigt med denne Negerkunst i Renkultur, har vi kende vor Bevægelseslinje, og takke Duktens Frede Staares, der gjorde det muligt at naa vi fik Lov til at nyde denne Verdenssensation.

Lad saa de, der ingen Bilet fik, fortælle, at „The Chocolate-Kiddies“ vistnok

Fra magasinet "EVA" september 1925. Foramtalen nødvendiggjorde, at man brugte orkesterbilledet fra Stockholm. Det er interessant at høre den svenske janitshar Anders Soldén's indtryk: "... grejade nu en Amerika-resa med ångaren Drottningholm. Foro upp til Stockholm för att hämta en cellist - under de fyra dagarna vi var i Stockholm spelade (förstklassig amerikansk 11-manna jazzorkester med svarta musiker gästspelar två veckor) här på Cirkus en negerrevy vid namn Chocolate Kiddies. De hade en orkester med sig som hette Sam Woodings. Vilken orkester! När vi gingo ut ifrån Cirkus så sa vi: "Vad skall vi nu i USA och göra?" - men vi skulle få höra bättre där ändå. I alla fall så var Sam Wooding det tjugigaste som varit i Stockholm hittills, men det var inte många som förstod dem. Till exempel trumpetaren Dahlström yttrade: "Vad är det för därhus man har kommit in på!". I vilket fall som helst så spelade de asflott (gudeskönt). Vilken precision, vilka harmonier! De lekte på sina instrument, spelade pp. De spelade inga långa solon utan växlade. Trumslagaren glömmar jag aldrig. På repertoaren bl.a. St. Louis Blues samt musik av Duke Ellington (ännu inte känd i USA).

Erik Wiedemann: *Det var ikke det første jazzorkester, der kom til Danmark, ikke engang det første med sorte musikere, men det første, som også har en plads i amerikansk jazzhistorie, som rummede fremtrædende solister, og som havde en regulær pladeproduktion; kort sagt, det første som kunne give det danske publikum og danske musikere et nogenlunde autentisk begreb om jazzmusik.*

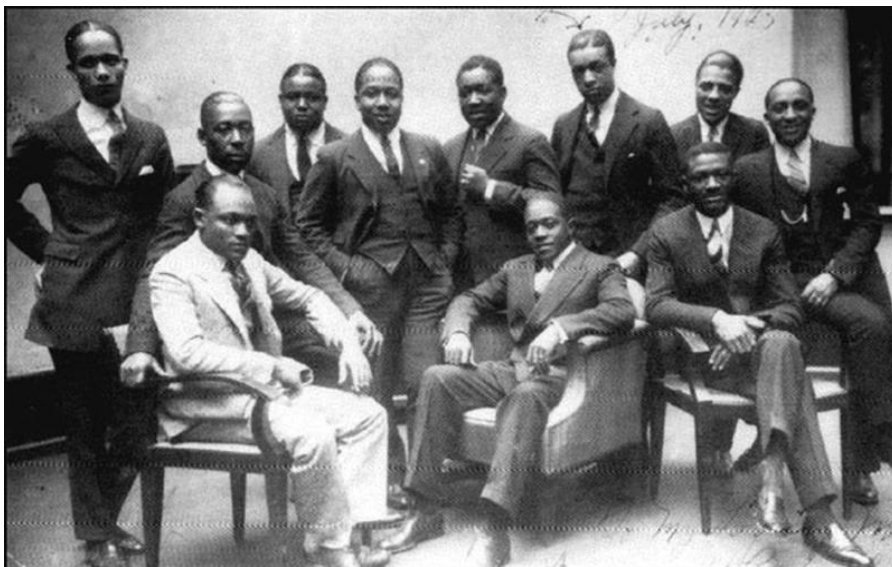
Et par af Woodings tidlige plader - Paramount fra USA juli 1922, Vox fra Berlin i juli 1925 (hvor Wooding indspillede i alt 8 sider for Vox, som kunne købes i københavnske forretninger under besøget i 1925). I september 1926 indspillede orkesteret yderligere 10 sider, og nogle af disse tyske plader kunne senere erhverves i Danmark og har - som allerede Wiedemann nævner - dermed været yderst anskueliggørende mht nærmere studie, inspiration og påvirkning. Woodings besøg var en regulær saltvandsindsprøjtning for i hvert fald de københavnske jazzmusikere!

Som det fremgår, findes der mindst to forskellige billeder med Woodings band fra Cirkusbygningen. Fra venstre: Willie Lewis, Gene Sedric, Garvin Bushell, John Warren, Sam Wooding, John Mitchell, George Howe, Bobby Martin, Herb Fleming, Tommy Ladnier og Maceo Edwards.

På dette tidspunkt . . . var "jazz" endnu noget, der var mere omtalt end egentlig kendt i Danmark, og næsten alt, hvad der, også på plader, gik for at være "jazz", var primært dansemusik og såkaldt novelty-musik. De første danske jazzmusikere var så småt begyndt at gøre sig gældende, men selv disse musikere havde kun en spinkel kontakt med den musik som samtidig var ved at udvikle sig i USA. . . . **Det var derfor en begivenhed, som man i dag knap kan forestille sig omfanget af . . .**

I Berlin havde orkestret kun et par måneder før indspillet fire titler for pladeselskabet Vox (og 10 for DG/Polydor), hver i to versioner til udgivelse på hhv. 25 cm og 30 cm plader. Disse indspilninger . . . som også blev udsendt i Danmark i forbindelse med besøget, giver formentlig et rimeligt dækkende billede af den musik, orkestret spillede i København. Ensemblespillet er fortrinligt for sin tid, men arrangementerne skæmmes af Woodings præentioner i retning af "symfonisk jazz": Numrene er overarrangerede og mere farvede af citater fra populærmusik end af bluesmelodik.

Woodings band i formentlig Berlin juli 1925. Ud fra Woodings fremtoning her forekommer det helt malplaceret, at han i dagspressen bl.a. blev karakteriseret som "en ordentlig negertamp"! Fra venstre: Herb Fleming, Tommy Ladnier (siddende), John Warren, Eugene Sedric, Johnny Mitchell, Bobby Martin, Sam Wooding (siddende), Garvin Bushell, Willie Lewis (siddende), Maceo Edwards, and George Howe.

Gunther Schuller: Musikken var typisk "sophisticated" revymusik, en pærevælling af "symfoniske" introduktioner og modulationer ... og lejlighedsvis en improviseret solo. På en måde ... Harlems svar på Paul Whiteman.

Erik Wiedemann: ... alt dette viser orkestret på et stadium svarende til Fletcher Hendersons, før Louis Armstrong i 1924 fik det til at skifte til en mere autentisk jazzstil. Wooding havde for øvrigt søgt at engagere Armstrong, som imidlertid var godt tilfreds med sit job hos Henderson. I stedet tog han da Tommy Ladnier, som havde afløst Armstrong hos King Oliver året før. ... Ladnier var Wooding-orkestrets eneste New Orleans-musiker, uden sammenligning dets mest betydelige solist, og hans improviserede spil med plunger (dæmper) er langt det bedste i 1925-indspilningerne. Hans soli har. ... en direktehed, som endnu gør indtryk, og som i København i 1925 burde have været en sensation. ... Men se om nogen af anmelderne så meget som strejfer hans indsatser.

De nævner nu i det hele taget ingen enkelte musikere - heller ikke den bedste solist efter Ladnier, basunisten Herb Fleming - og går hverken i detaljer med spil eller repertoire. Ikke engang Politikens anmelder. ... driver det til mere end generelle betragtninger, i et karakteristisk slingrende forsøg på at være garderet over for både tilhængere og modstandere.

LBR: De symfoniske indslag kunne nu sagtens modereres, og orkestret spille ganske hot musik. Avisomtalerne var over én kam selvfølgelig - anmelderne befandt sig på så lavt et niveau, at referater i stedet blev pinlige afsløringer af skribenternes egen uvidenhed og manglende plig og engagement.

En højst interessant oplysning kan læses i det trykte program: Duke Ellington er ophavsmand til selve showets musik. Herb Fleming: "There were rehearsals in New York - we'd rehearse the numbers in Bryant Hall, that's where I saw Duke (Ellington) and Jo Trent, who came a few times and played their numbers for us."

Vær den første

til at faa disse Sukces'er.

Et glimrende Tilbud!

Da vi ved, at det ofte vil være vanskeligt for d'Hr. Musikere, at vælge det rette Repertoire ud af den Syndflod af amerik. Melodier der kommer hertil, har vi samlet **11 virkelige Slagere**, oplagte og uundværlige Træffere, i en Pakke som vi tilbyder Dem for en Pris af kun 10 Kr. Denne Pris ligger langt under den sædvanlige, og det er kun i Kraft af vore store, og derfor billige Køb, at vi kan sælge til disse Priser, som ligger under Prisen i Original-Landet.

Alle Arrangements er amerikanske med Saxophon- og Banjostemmer m. m.

Send os et Brevkort i Dag med Deres Ordre, saa har De Pakken i Morgen.

Dette Tilbud maa ikke forveksles med Reklamerealisationer af ældre Melodier.

Alle Numrene i denne Pakke er virkelige og uundværlige Træffere.

Hr. Kapelm. Eiberg udtaler: "Jeg har meget Fornøjelse af de sidste Numre, jeg har faaet fra Dem. Jeg spiller "Ukulele Lady" og "Bigbad Bill" flere Gange om Aftenen og faar altid da capo paa dem. De har en ualmindelig Rhythme, som lokker ikke alene Danserne ud paa Gulvet men ogsaa det Publikum som ellers sidder over."

Hr. Kapelmester Steen Jensen udtaler: Det var en udmærket Samling Noder jeg fik fra Dem i Gaar. Jeg linder Anledning til at fremhæve "San Francisco", en smuk melodios Foxtrot, "Pango Pango Maid" samt "Dreamtime Lullaby", en smuk Variation over Schumanns Traumerei."

Kapelmester Eiberg med sit Jazz-Band fra Hotel d'Angleterre.

I november 1925 bringer DMT denne annonce, hvori billedets tekst er: "Kapelmester Eiberg med sit Jazz-Band fra Hotel d'Angleterre". DMTs annonce er udarbejdet senest i begyndelsen af oktober 1925 (billedet er som det ses fra sommerens engagement i Hornbæk). Det bekræfter, at Eiberg derved må være begyndt på "d'Angleterre" straks efter ophør af sommersæsonen på Hornbæk Badehotel - dvs., fra 1. september 1925.

LBR: Sam Woodings orkester besøgte Danmark igen i 1930-31 (og skulle have været her i 1926 - men denne plan blev ikke godkendt af myndighederne. Formentlig havde Musikerforeningen en finger med i spillet). Eiberg skelner ikke mellem de to besøg i sin beretning, men henviser dog nok først og fremmest til 1925 - hvor sensationen trods alt var større, fordi man i de mellemliggende fem år fik hørt en masse grammfonopladeindspilninger med lignende og endnu bedre impulser. Nedenfor et par erindringer fra Woodings besøg i 1930:

Jonny Campbell: Jeg kan forresten også erindre Sam Wooding, og husker, at da Wooding var her for at spille i Valencia i 1930, boede min familie samme sted som Sam og nogle af hans musikere - et hotel i Colbjørnsensgade.

Woodings folk var nu lidt fremmede for os, Jimmy og jeg var ikke selv begyndt at spille endnu, og var for unge til at komme ind at høre dem på natrestaurant. Besøget fandt sted om vinteren, hvorfor Sam Wooding (som var en forholdsvis lille, men kraftig mand) gik rundt i en stor bjørneskindspels. Han kiggede noget på os drenge og så faktisk let skræmmende ud, når vi mødte ham på hotellets gange. Til sidst hilste vi dog venligt, når vi løb på hinanden.

Arne Rasmussen: I medens jeg var på Svendborg Amtstidende, spillede Sam Woodings orkester i Borgerforeningen i Svendborg den 1. februar 1931 - den koncert var jeg oppe til, det var jeg. Det var en fantastisk oplevelse, ja, det vakte opsigt bare at se nogle negere i gaden - hele koret kom spadserende op gennem Gerritsgade, det var en sensation i sig selv. Jeg mente jo, at jeg havde tiltusket mig retten til at skrive om musik, men ved den lejlighed ville chefredaktør Eilerskov selv skrive derom. I stedet for at sidde på de forreste pladser, måtte jeg så nøjes med en billet på balkonen. Musikken vakte furore, var moderne - vel, jeg blev da også betragtet som en original af mine bekendte.